

Zápis 1. jednání Výboru pro socio-ekonomický rozvoj RVUR

24. 11. 2014, Úřad vlády, jednací sál vlády

Přítomní: Pavel Mertlík (BIVŠ), Zbyněk Machát (OUR), Petr Maleček (MF), Martin Pělucha (NF VŠE), Vladimír Kváča (MMR), Drahomíra Dubská (ČSÚ), Daniel Münich (CERGE), Martina Pásková (STUŽ), Jiří Nekovář (CFE), Miroslav Hájek (ČZU), Jaroslav Vomastek (MPO), Jaroslav Staněk (ASO), Jaroslav Šulc (ČMKOS), Aleš Chmelař (ÚV), Jakub Rudý (OUR).

Nepřítomni: Pavel Kysilka (ČS), Petr Zahradník (ČEZ), Martin Švolba (MŽP)

Příští zasedání Výboru pro socio-ekonomický rozvoj bude **15. 12.**

Úkol: Členové a členky výboru jsou vyzváni, aby Pavlu Mertlíkovi, Zbyňku Machátovi a Aleši Chmelařovi posílali své náměty k plánu práce výboru a tématům, kterým by se měl věnovat a to nejpozději do 10.12.2014.

Program jednání 24. 11. 2014:

- 1) Zahájení, informace ke vzniku výboru a činnosti RVUR, organizační a metodické informace k práci výboru
- 2) Poslání, oblasti zaměření a způsob práce výboru
- 3) Informace k přípravě Národní dlouhodobé strategie ČR ("zastřešující strategie"), účast členů a členek výboru na přípravě vstupní analýzy k zastřešující strategii pro ČR
- 4) Návrhy významných dílčích témat pro práci výboru
 - růstový model ČR
 - natalitní vývoj a absence cílené populační politiky
 - vztah růstu a zaměstnanosti v ČR / výdajově specifické investiční multiplikátory
 - spoluúčast zaměstnanců, sociální podnikání - možnosti rozvoje v ČR
 - změny v systému veřejných zakázek, aby lépe zohledňovaly sociální a environmentální aspekty (model britského *Social Value Act*)

K bodu programu č. 1:

Pavel Mertlík (BIVŠ) podává informace obnově činnosti a o zasedání Rady vlády pro udržitelný rozvoj, které se konalo 4. 9.; zápis mají členové a členky k dispozici. Členové a členky výboru byli seznámeni s ostatními sedmi výbory RVUR.

Členové a členky výboru se krátce představili.

Aleš Chmelař (ÚV) byl Pavlem Mertlíkem nominován na místopředsedu výboru.

Tajemníkem Výboru je **Zbyněk Machát (OUR)**.

Plán práce bude schválen na příštím sezení Výboru.

K bodu programu č. 2:

Hlavními oblastmi práce Výboru, jak je navrhuje **Pavel Mertlík (BIVŠ)**, mají být **analýzy pro radu vlády, akce pro veřejnost a kritická činnost** směrem k legislativní i nelegislativní činnosti vlády. Plán legislativní a nelegislativní činnosti vlády pro příští rok byl členům a členkám Výboru rozeslán emailem. Členové a členky by měli materiály projít a vytipovat potencionálně kontroverzní návrhy, kterým by se Výbor měl věnovat.

Výbor má mít podle **Pavla Mertlíka (BIVŠ)** především koordinační roli, je nezbytné zapojit i širší odbornou veřejnost. Zde je myslitelné například uspořádání veřejného semináře. Má-li však vzniknout psaný materiál, musí to dělat užší skupina.

K bodu programu č. 3:

Co se týče Národní dlouhodobé strategie ČR, není v současnosti jasné, jak by měl materiál přesně vypadat, nakolik má být konkrétní. **Pavel Mertlík (BIVŠ)** by uvítal vznik materiálu, který by obsahoval dlouhodobý výhled vývoje ČR, návrhy změn v politikách, které jsou nezbytné, aby byl socio-ekonomický rozvoj v zemi udržitelný. Tento Výbor je v podstatě jediný, který se touto problematikou v užším slova smyslu zabývá.

K bodu programu č. 4:

Pavel Mertlík (BIVŠ) vymezuje tři významná dílčí témata, kterým by se výbor mohl věnovat.

Prvním je otázka stárnutí a vymírání populace. Změny v politice, které existují, jsou reaktivní změny – nevedou ke změně trendu, jedná se pouze o přizpůsobení se okolnostem. Je třeba najít politiky, které podpoří porodnost. Naše sociální politika je nastavená nepřívětivě k rodinám, dětem, mládeži, což k trendu vyšší porodnosti nevede.

Druhým tématem je ekonomický model založený na exportním průmyslu - tento model se vyčerpává. Je třeba posunovat se k produkci s vyšší přidanou hodnotou. Je potřeba udělat soustavu hospodářsko-politických změn. Aby se to povedlo, je zapotřebí dvou věcí. První je funkční veřejný

sektor, druhou kvalitní vzdělání a investice do vzdělanosti.

Třetím tématem je dlouhodobá udržitelnost našeho vzdělávacího systému. Původně mělo být ve vzdělávacím výboru, ale ten se věnuje spíš vzdělávání o udržitelnosti.

Hlavní body diskuze:

Jaroslav Šulc (ČMKOS) k poslání a zaměření Výboru – hrozí nezkoordinovatelnost heterogenního týmu – tím je myšleno všech osm výborů. Udává tři návrhy, aby výstupy Výboru nebyly bez účinku:

1. seznámit se stavem prací – kde existuje a neexistuje koordinace, kde dochází ke kolizi.

2. tento výbor by měl vést všechny ostatní.

3. je potřebné nastavit takový harmonogram práce, aby mohly být v soulad uváděny základní koncepční věci.

Pavel Mertlík (BIVŠ) reaguje na třetí bod – proto je v metodických pokynech psáno, že se členové a členky Výboru mají vyjadřovat k legislativním i nelegislativním materiálům.

Martina Pásková (STUŽ) vznáší dotaz, zda by nebylo možné, aby byl Výbor připomínkovým místem vlády. Jako téma navrhuje: podpora lokálních ekonomik (podstatná pro všechny tři pilíře), nutnost vzdělávání spotřebitele, aby mohl vybírat z hlediska UR (konkrétní informace na obalech výrobků).

Jako dobré příklady regionálních ekonomik uvádí **Pavel Mertlík (BIVŠ)** Bavorsko, Rakousko.

Drahomíra Dubská (ČSÚ) podporuje snahu o koordinaci a připomínkování.

K růstovému modelu založenému na přímých zahraničních investicích uvádí, že jsme ve fázi, kdy většina zisků je repatriována. Proč by nebylo možné, abychom vyváželi více přidané hodnoty?

K regionálním souvislostem uvádí příklad – bavorští starostové kontaktují ty české a chtějí, aby se čeští devaťáci chodili vyučit do Německa. To sice zlepšuje osobní postavení dotyčných, ale znamená to deformaci pro český pracovní trh.

Daniel Münich (CERGE) uvádí, že demografické stárnutí je silný svorník, ale penzijní systém by měl Výbor vynechat, existuje k němu zvláštní komise.

Jako problém vidí podkladové analýzy. Řada materiálů je velmi špatně připravená, resorty si neumí analýzy ani zadat a posléze s nimi neumí pracovat (příklad – RIA). Kvalitní analýzy jsou náročné. Výbor je může zadat, ale nemůže je sám zpracovávat.

Jiří Nekovář (CFE) souhlasí s tématy, ale ptá se, jak skutečně prosadit výstupu Výboru.

Má-li být legislativa sledovaná, mělo by to být zákonně dané, například RIA. Většina zákonů ale RIA nemá. Jakékoli připomínky vzešlé z Výboru považuje za bezcenné.

K dalším tématům: investiční pobídky jsou vyčerpané, jejich efektivnost je velmi sporná. Podlé výzkumů je nejlépe investovaný dolar ve vzdělání do jedno až dvouletého dítěte.

Martin Pělucha (NF VŠE) připomínkování dokumentů v socioekonomické oblasti může zahrnovat takřka vše kromě životního prostředí. Je třeba hierarchizovat. Byla vytvořena řada analýz, se kterými se dále nepracovalo. Výbor by se měl zkoncentrovat se na dvě či tři témata a schopnost připomínkovat.

Vladimír Kváča (MMR) uvádí, že „Evidence Based Policy“ se v ČR zatím moc nedaří, chybějí analýzy, přestože ČR sbírá obrovské množství dat. Ty se pak k ničemu reálnému nepoužívají.

V případě, že existují, vyvstává otázka, jestli se s nimi umí dobře pracovat. Jestli se z podkladů dá nastavovat agenda.

Dále navrhuje, že proces připomínkování by se za jistých okolností mohl realizovat skrze MMR.

K strategickému rámci rozvoje státní správy (MV ČR) – dokument je velmi nekvalitní, s jeho autory nebylo možné vést erudovanou diskuzi.

Aleš Chmelař (ÚV) k připomínkování podotýká, že chybějí kapacity.

Strategické uvažování by mohlo probíhat ve Výboru, musí se ale operacionalizovat, musí stát na analytických vstupech. Uvádí, že je třeba komunikovat se dvěma analytickými útvarů ÚV, jmenovitě odbor komplexních analýz v sekci pana premiéra, druhým je odbor, kde působí Aleš Chmelař (ÚV). Doporučuje uvažovat o centralizovaném analytickém plánu.

Zbyněk Machát (OUR) dodává, že odbor bude komunikovat to, co se děje na ostatních výborech. Meziresortní spolupráce však není v moci Odboru. Nějaká omezená analytická činnost by v moci Odboru v budoucnu mohla být.

Podle **Pavla Mertlíka (BIVŠ)** nemá smysl pokoušet se o nějakou inventuru strategických koncepcí. Stráví se na tom spousta energie, ale politiku nebo poznání to neposouvá.

Dále dodává, že kapacita Výboru je omezená. Na institucionální úrovni je vládě poměrně vzdálen. Silným nástrojem však je možnost dávat RVUR doporučení. Nemělo by jich být mnoho, když se zadá několik doporučení podepřených analýzou, mohlo by to mít sílu.

Jiří Nekovář (CFE) navrhuje, že by Výbor měl shromáždit existující strategie.

Vladimír Kváča (MMR) odpovídá, že členům a členkám bude rozeslána informace o databázi strategií a jak s nimi zacházet.

Jaroslav Vomastek (MPO) nabádá ke sdílení analýz, které jsou připravovány. Může posílat týdeník.

Pavel Mertlík (BIVŠ) podporuje sdílení co největšího množství informací.

Martina Pásková (STUŽ) vznáší dotaz, jak by bylo možné zařídit, aby zásadní koncepce byly při zadávání podány k nějaké připomínce alespoň relevantnímu výboru.

Aleš Chmelař (ÚV) si nedovede představit, že by každé ministerstvo dávalo k posouzení své koncepce. Byl by ale myslitelný nějaký meta rámec.

Podle **Pavla Mertlíka (BIVŠ)** by se nemělo stávat, aby na ministerstvu vznikla nějaká základní koncepce, která by nebyla posouzena.

K bodu programu č. 5:

Členové a členky výboru jsou vyzváni, aby Pavlu Mertlíkovi, Zbyňku Machátovi a Aleši Chmelařovi posílali své náměty k plánu práce výboru a tématům, kterým by se měl věnovat.

Příští zasedání Výboru pro socio-ekonomický rozvoj bude **15. 12.**, pravděpodobně od 14.30 (čas může být upraven). Pozvánka bude členům a členkám výboru rozeslána.

Bylo stanoveno obecné pravidlo, že jednání výboru se budou konat jedenkrát za měsíc, vždy třetí pondělí daného měsíce.

Počet stran zápisu: 4

Počet příloh: 0

Zápis zhotovil: Jakub Rudý a Zbyněk Machát